

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/162/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214203098
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Čimo
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2214203098.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu Mgr. Dušana Čima a sudkyň JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Daše Kontríkovej v právnej veci žalobkyne: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, zastúpenej splnomocnenkyňou: Fridrich Paľko, s.r.o., Bratislava, Grösslingova 4, proti žalovanej: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o 731,68 eur, o odvolaniach žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 8. septembra 2014 č. k. 11C/75/2014-42 a proti uzneseniu rovnakého súdu z 3. decembra 2014 sp. zn. 11C/75/2014 (tu správne „č. k. 11C/75/2014-60“) takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **m e n í** tak, že žalobkyňa je povinná zaplatiť Okresnému súdu Dunajská Streda súdny poplatok za vyhotovenie rovnopisu odvolania urobeného elektronickými prostriedkami a podpísaného zaručeným elektronickým podpisom v sume 3 eurá a to do 3 dní.

Súdu prvého stupňa nariaďuje vykonanie opravy označenia žalovanej v úvodnej časti jeho rozsudku aj uznesenia.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa I. zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa na žalovanej domáhala zaplata náhrady majetkovej škody 125 eur a nemajetkovej ujmy 606,68 eur (okrem náhrady trov konania) a II. žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Rozhodnutie vo veci samej (o žalobe založenej na tvrdenom nesprávnom úradnom postupe Okresného súdu Galanta v exekučnom konaní vedenom takýmto súdom pod sp. zn. 12Er/1115/2011 s následným vyvodzovaním z toho zodpovednosti štátu) odôvodnil právne ust. § 3 ods. 1 písm. d/, § 4 ods. 1 písm. a/, § 9 ods. 1 a 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1 a 2 a § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia (ďalej tiež len „zodpovednostný zákon“) a § 41 ods. 2 písm. d/ a § 44 ods. 1 a 2 E. p. (zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučného poriadku/ v znení neskorších zmien a doplnení, tu inak konkrétne v znení platiacom od 1. júna 2011 do konca rovnakého roka); vecne potom najmä tým, že vo vyššie označenom konaní Okresného súdu Galanta nešlo konštatovať nesprávny úradný postup súdu, ak tam bol zistený rozpor exekučného titulu so zákonom, preto došlo aj k zamietnutiu žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a v takomto prípade nemalo význam, že rozhodnutie bolo vydané až po uplynutí 15 dní od doručenia žiadosti, pokiaľ E. p. ustanovil lehotu len pre prípad nezistenia rozporu titulu so zákonom (o aký tu nešlo). Žalobkyňa navyše neuniesla ani dôkazné bremeno na preukázanie skutočnej škody a žalobe za

tejto situácie nešlo vyhovieť, argumentoval okresný súd, majúť tiež za to, že existenciu prietahov by bol oprávnený skúmať len ústavný súd (?) a v tejto veci sa tak nestalo. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne len paušálnym odkazom na ustanovenie § 142 ods. 1 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a vecne úspechom žalovanej, ktorá trovy nevyčísliła a ani zo spisu ich vznik nevyplýnul.

Napadnutým uznesením potom uložil žalobkyni, aby do 3 dní od právoplatnosti uznesenia zaplatila súdny poplatok 23 eur a to v sume 20 eur za odvolanie a v sume 3 eurá za vyhotovenie rovnopisu podania (ktoré bolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom, ďalej tiež len „poplatok za vyhotovenie rovnopisu“), pričom takéto rozhodnutie (vyhotovené len za pomoci zaužívanej predtlačky vz. 4 O. s. p.) odôvodnil výlučne paušálnymi odkazmi na položky 7a a 20a Sadzobníka súdnych poplatkov (inak aj bez zmienky, že ten má byť prílohou zákona SNR č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „Z. s. p.“ a „sadzobník“).

Proti rozsudku i uzneseniu podala v celom rozsahu včas odvolania iba žalobkyňa.

Rozsudok navrhla zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietala, že postupom súdu prvého stupňa jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, ďalej že okresný súd vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a tiež, že neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Súd prvého stupňa podľa nej rozhodol v merite veci na základe (a s použitím) „inšpirácie“ novou právnou úpravou (obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona v znení zákona č. 412/2012 Z. z.), hoci interpretácia hmotného práva platného v čase vzniku právnej skutočnosti aj založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti aj po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, nie je možná. Uplatnením opačného názoru de iure aj de facto došlo k aplikácii princípu priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súdu prvého stupňa tiež vytkla, že vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkovi nevznikol stav právnej neistoty a len s poukazom na skutočnosť, že on sám nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody, zamietol návrh na znalecké dokazovanie (čím jej znemožnil objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku a rozhodnutie založil na nedostatočne zistenom skutkovom stave). Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie, pričom súd prvého stupňa svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe vrátane práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase). Zodpovednosť štátu podľa uvedenej judikatúry vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú „mimosúdne“ faktory, napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, keď je to najmä štát, ktorý musí plniť svoj pozitívny záväzok vo vzťahu k právu na prerokovanie veci v primeranej lehote.

Uznesenie navrhla jednoducho zrušiť, vytykajúc mu (a súdu prvého stupňa) jednak absenciu odôvodnenia (jednej zo zákonom predpísaných náležitostí), ako aj nesprávnosť právneho posúdenia veci, keďže tu zákon účinný v čase začatia konania uznesením ukladanú poplatkovú povinnosť nepoznal, analogické rozširovanie úkonov podliehajúcich poplatkom i s prihliadnutím k príkazu z čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR neprichádza do úvahy a aj podľa jedného z prechodných ustanovení v Z. s. p. (§ 18ca) možno podľa predpisov účinných od 1. októbra 2012 vyberať poplatky len v konaniach začatých po takomto čase a o ten prípad tu (pre podanie žaloby pred takýmto dátumom) taktiež nešlo.

Žalovaná odvolací návrh nepodala.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 a ods. 2 písm. b/ O. s. p. v medziach odvolania obe veci ako celok (pretože v prípade rozsudku od rozhodnutia vo veci samej bolo závislým i rozhodnutie o trovách konania a uznesenie bolo bez ohľadu na uloženie ním až dvoch poplatkových povinností napadnuté ako celok) a to podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez pojednávania (pretože tu síce šlo o prejednanie /aj/ veci samej, popri tom však nie o prípad, v ktorom by bolo nutným prejednanie veci na pojednávaní odvolacieho súdu, keď tu nevznikla potreba dopĺňania ani opakovania dokazovania, súd prvého stupňa prejednal vec majúcu charakter drobného sporu bez pojednávania, nešlo tu o konanie vo veci porušenia zásady

rovnakého zaobchádzania a potrebu pojednávania si nevynucoval ani žiaden dôležitý verejný záujem), pričom dospel k záveru, že napadnutý rozsudok treba navzdory námietkam žalobkyne považovať (s jednou výhradou, týkajúcou sa písomného vyhotovenia takéhoto rozhodnutia, o ktorej tu ešte reč bude) za vecne správny (keď súd prvého stupňa v miere postačujúcej pre rozhodnutie zistil skutkový stav a vec predovšetkým principiálne správne posúdil po právnej stránke) a v prípade uznesenia naopak bolo treba dať čiastočne za pravdu odvolateľke.

Predovšetkým totiž odvolací súd nemal dôvod nesúhlasiť (až na úvahy o nevedení žiadneho disciplinárneho či iného obdobného konania, ktorého výsledkom by bolo konštatovanie nesprávneho úradného postupu, kde bolo treba prisvedčiť námietke žalobkyne, že tu nemohol obstáť pokus prakticky sa zaštitíť právnou úpravou nadobudnutejšou účinnosť až po postupoch exekučného súdu, v ktorých sa videla tzv. škodná udalosť) s argumentáciou použitou súdom prvého stupňa na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia (tak ako táto - rozumej argumentácia - vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku). U dôvodov predostretých (opäť s vyššie spomenutou výnimkou) dostatočne jasne a i objektívne presvedčivo (samozrejme bez ambície presvedčiť kohokoľvek, najmä nie niekoho s celkom jednoznačným záujmom na inom výsledku konania) by tak zásadne postačovalo i len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 219 ods. 2 O. s. p.), odvolací súd však aj v tejto konkrétnej veci musí urobiť zadosť tiež povinnosti vysporiadať sa i s tzv. odvolacími námietkami a preto, ale aj pre celkovú úplnosť nad rámec už uvedeného súdom prvého stupňa dopĺňa (§ 219 ods. 2 O. s. p. in fine) nasledovné :

Časť námietok, urobených súčasťou odvolania proti rozsudku v prejednávanej veci, nemohla obstáť pre ich nepatričnosť a na ďalšiu časť z nich nešlo dosť dobre reagovať pre ich len najvšeobecnejšie možné uplatnenie, pri ktorom síce voči úvahám odvolávajúcej sa žalobkyne zásadne nešlo nič namietat' (a ani s nimi polemizovať), práve prílišná všeobecnosť výhrad a nemožnosť vzťahnutia väčšiny z nich aj na prípad v tejto konkrétnej veci však bránili konštatovaniu, žeby súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní či tomuto predchádzajúcom postupe (čo sa týkalo aj ním vyhodnocovaných postupov exekučného súdu) naozaj konal v rozpore s požiadavkami na spravodlivé súdne konanie.

Nech aj v tejto konkrétnej veci neplatil záver o nenáležitosti námietky týkajúcej sa použitia novelizovaného znenia ustanovenia § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona, keďže tu súd prvého stupňa (na rozdiel od množstva iných tunajším odvolacím súdom skôr prejednaných druhovo totožných vecí za účasti tých istých účastníčok) takéto znenie zákona použil (nech aj nie celkom transparentne, nakoľko sa vyhol priamej citácii ustanovenia, avšak s vyslovením názoru o potrebe konštatovania prietahu spôsobom predpokladaným v ust. § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona v znení zákona č. 412/2012 Z. z., v tejto súv. por. najmä str. 4, 6 a 7 prvopisu písomného vyhotovenia rozsudku na č. I. 45, 47 a 48 spisu, § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona v znení platnom a účinnom do 31. decembra 2012 aj po takomto čase a tiež čl. I bod 8 a čl. II zákona č. 412/2012 Z. z.) a súhlasiť bolo treba so žalobkyňou, že tak (pre skorší nástup zhladanej tzv. škodovej udalosti) urobiť nemal, toto z dôvodov uvedených neskôr (odvolacím súdom považovaných za nosné) na správnosť konečnej úvahy o nedôvodnosti žaloby nemalo žiaden vplyv (bez ohľadu na to, že praktické stotožnenie nevykonania žiadneho konania, predpokladaného novelizovaným znením ustanovenia § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona s neexistenciou prietahu podľa názoru odvolacieho súdu vyžaduje väčšiu než únosnú dávku fantázie).

Pokiaľ šlo o ostatné výhrady, namietané úvahy o nevysvetlení názoru, podľa ktorého účastníkom (zrejme exekučného konania, tvoriaceho podklad nárokov uplatňovaných v prejednávanej veci) nevznikol stav právnej neistoty, neboli v prejednávanej veci taktiež relevantnými (ako bude uvedené i neskôr) a to isté platilo aj v prípade námietky neoboznáním sa so znaleckým posudkom, resp. nevykonania takéhoto dôkazu (ktoré dokazovanie môže byť namieste až vtedy, ak nemožno mať pochybnosti o existencii žalobou uplatneného práva a akceptovanie opačného názoru by malo za následok nehospodárne postupy súdov a neúmerné predražovanie súdnych konaní, v ktorých by vykonané dôkazy nemohli na celkom jednoznačnom výsledku konania nič zmeniť).

Aj povinnosť (štátov všeobecne i Slovenskej republiky osobitne) garantovať právo účastníkov súdnych konaní na spravodlivé súdne konanie a v jeho rámci tiež právo na rozhodnutie v primeranej lehote tu nepochybne je, žalobkyňa však pri zápalistom boji za jej práva zrejme uniklo, že podmienky realizácie

takýchto práv na vnútroštátnej úrovni určujú práve zákony a z tých práve ten pre rozhodnutie v prejednávanej veci kľúčový spôsobom podsúvaným odvolateľkou vyložiť nešlo.

Podľa čl. I § 44 ods. 2 časti prvej vety pred bodkočiarkou E. p. (v znení rozhodnom aj pre exekučné konanie tvoriace základ pre nárok uplatnený žalobou v prejednávanej veci, teda do 31. decembra 2011 vrátane, čiže pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 348/2011 Z. z. a všetkých po ňom nasledujúcich zákonov, novelizujúcich E. p.) súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ (veta druhá); ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne (veta tretia) a proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie (veta štvrtá).

Z práve odcitovaného ustanovenia musí byť každému celkom zjavné práve to, čo správne vyvodil aj súd prvého stupňa a síce, že zákonodarca v procese rozhodovania sa exekučného súdu o tom, či súdnym exekútorom požadované poverenie na vykonanie exekúcie tomuto udelí, alebo nie, ustanovil lehotu 15 dní od doručenia žiadosti výlučne pre prípady nezistenia rozporu žiadosti, návrhu ani exekučného titulu so zákonom a následného udelenia poverenia (predstavujúceho logický následok nedostatku zistenia zákonom definovaného rozporu). V opačnom prípade, teda vtedy, ak sa rozpor so zákonom zistí (žalobkyni z prejednávanej veci je pritom zaiste známy ten záver tunajšieho súdu z iných druhovo totožných vecí, podľa ktorého nezistenie rozporu sa musí týkať všetkých troch v zákone uvedených písomností, preskúmaných v procese rozhodovania o udelení, resp. neudelení poverenia a naopak zistenie postačuje už i u jednej z nich), lehota ustanovená nie je. Takýto odchylný prístup je tu evidentne najmä preto, že protikladom poverenia (ktoré formálne nemá charakter rozhodnutia súdu a nemožno proti nemu brojiť ani žiadnym opravným prostriedkom) je uznesenie (rozhodnutie) s možnosťou jeho vydania spravidla až po obstaraní si súdom spoľahlivého podkladu pre potvrdenie záveru o prípadnom rozpore či už žiadosti, návrhu alebo exekučného titulu (nezriedka inak všetkých troch takýchto listín či prinajmenšom dvoch z nich) so zákonom. Obstaranie toho, čo v konkrétnej veci má za takýto podklad poslúžiť (a čím v čase doručenia mu žiadosti o poverenie obvykle exekučný súd ešte nedisponuje) a i jeho náležité vyhodnotenie si vyžaduje určitý čas a z pohľadu časového aspektu súhrnu takýchto aktivít lehotu 15 dní zjavne nemožno považovať za postačujúcu (čo je mimo akúkoľvek pochybnosť tiež dôvod, pre ktorý sa zákonodarca jej uzákoneniu v tomto prípade vyhol a to, či tak urobil s vedomím možných obštrukcií pri získavaní exekučným súdom požadovaných listín, alebo bez takéhoto vedomia, bolo bez právneho významu). Kým teda predbežný záver o nedostatku dôvodov z čohokoľvek usudzovať na rozpor (nesúladi) exekučného titulu, návrhu na začatie exekučného konania alebo žiadosti exekútora o poverenie velí s udelením poverenia neotáľať a zákonom ustanovená lehota je tu práve za takýmto účelom, opačný predbežný záver je potrebné si verifikovať alebo prinajmenšom argumentačne solídne vypodložiť a práve preto nemožno vydanie uznesenia zamietajúceho žiadosť o poverenie „uponáhľať“. Zaiste by sa síce dalo namietat', že ak súd lehotu na udelenie poverenia nedodrží, ostane mu v záujme predídania prípadnej dôvodnej sťažnosti na prietahy a ďalším na to nadväzujúcim nárokom už len druhá zákonom predpokladaná možnosť (rozhodnúť zamietnutím žiadosti o poverenie), v tomto smere však rozhodujúcim môže byť len to, či tzv. exekučný spis súdu v čase plynutia lehoty na udelenie poverenia obsahoval podklady pre pozitívne aj negatívne vybavenie žiadosti, akým spôsobom exekučný súd so žiadosťou naložil a či výsledok jeho postupu bol neskôr účinne spochybnený. Prekračuje pritom rámec nutných úvah v tejto konkrétnej veci, či zákonom ustanovenú lehotu na udelenie poverenia bolo možné eliminovať za pomoci nie najpodarenejšej novelizácie E. p., vykonanej zákonom č. 144/2010 Z. z., prinášajúcim vylúčenie lehoty iba u exekučných titulov podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ E. p., ak takéto ustanovenia hovorili výlučne o notárskych zápisniciach a rozhodnutiach a zmieroch rozhodcovských komisií, nie teda aj o rozhodcovských rozsudkoch vydávaných rozhodcovskými súdmi a zákonodarca legislatívnu chybu či nedomyslenosť sám priznal neskoršou novelizáciou E. p. zákonom č. 102/2011 Z. z. (v tejto súv. por. i čl. III bod 2 v spojení s čl. X zákona č. 144/2010 Z. z. a čl. II bod 2 v spojení s čl. III zákona č. 102/2011 Z. z.).

Aj v prejednávanej veci preto muselo byť rozhodujúcim to, že v exekučnom konaní Okresného súdu Galanta jeho sp. zn. 12Er/1115/2011 exekučný súd prvého stupňa na žiadosť súdneho exekútora o poverenie, došlú mu 12. augusta 2011 síce zareagoval „až“ uznesením z 21. novembra 2011 č. k. 12Er/1115/2011-30, ktorým žiadosť exekútora o udelenie poverenia zamietol, takéto jeho rozhodnutie

však pre nedostatok odvolania oprávnenej a teda i zjavné jej uspokojenie sa s poskytnutými dôvodmi nemožnosti vykonania rozhodcovského rozsudku nadobudlo právoplatnosť a nasledovalo po ňom zastavenie „exekúcie“ (správne exekučného konania), pričom aj uznesenie zastavujúce „exekúciu“ (uznesenie Okresného súdu Galanta z 2. marca 2012 č. k. 12Er /1115/2011-35), sa už stalo právoplatným (7. mája 2012).

Súd prvého stupňa tak predovšetkým správne posúdil otázku existencie (či presnejšie neexistencie) prvého z atribútov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorým je v tomto prípade postup súdu považovateľný za nesprávny úradný postup. Ak už tento atribút chýbal, bezpredmetné bolo zaoberanie sa prípadnou existenciou tých ďalších, pretože by to na bezzákladnosti žaloby o náhradu škody a nemajetkovej ujmy z takéhoto dôvodu nemohlo nič zmeniť.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa (v znení opravného uznesenia) podľa § 219 ods. 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil. Týkalo sa to aj rozhodnutia o trovách konania, odôvodneného síce stručnejšie (bez citácie na vec dopadajúceho ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p., zakotvujúceho zásadu zodpovednosti účastníkov za výsledok tzv. sporového konania), aj v tomto prípade však ako po vecnej, tak i po právnej stránke obhájiteľne.

Takýto postup však nebol možným u napadnutého uznesenia (o poplatkovej povinnosti za odvolanie), ktoré nebolo správnym najmä pre čiastočne vadné právne posúdenie veci.

Podľa § 4 ods. 1 písm. k/ Z. s. p. v znení platnom a účinnom do 30. septembra 2012 (teda aj v čase začatia konania v prejednávanej veci dňom 27. septembra 2012 - pozn. odvolacieho súdu) od poplatku je oslobodené (o. i.) súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

S účinnosťou od 1. októbra 2012 bolo práve odcitované ustanovenie zo zákona (i tu rozumej zo Z. s. p.) vypustené a zároveň bol sadzobník doplnený tak, že v ňom bola za položku 7 vložená položka 7a, podľa ktorej poplatok zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je 20 eur (v tejto súv. por. čl. II body 3 a 14 a čl. VII zákona č. 286/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony).

Podľa § 6 ods. 2 prvých dvoch viet Z. s. p. ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni a poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Podľa § 18ca Z. s. p. (inak ustanovenia nadpísaného marginálnou rubrikou „Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. októbra 2012“ a do Z. s. p. vloženého práve zákonom č. 286/2012 Z. z., tu por. i čl. II bod 12 takéhoto zákona) z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Napokon podľa položky 20a sadzobníka poplatkov za vyhotovenie rovnopisu podaní a ich príloh, ktoré vytvoria súdny spis a rovnopisu podaní a ich príloh doručovaných účastníkom, ak bolo podanie urobené elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného zákona je za každú stranu 0,10 eura, najmenej však 10 eur za podanie, ktoré je návrhom na začatie konania s prílohami a najmenej 3 eurá za ostatné podania s prílohami; pričom podľa poznámky č. 1 k takejto položke v prípade podaní urobených elektronickými prostriedkami podpísaných zaručeným elektronickým podpisom súd vyhotoví potrebný počet rovnopisov a ich príloh bez toho, aby žiadal náhradu vecných nákladov podľa § 42 ods. 3 O. s. p. (keď inak tu je žiadúce doplniť tiež to, že táto položka a aj pôvodná jediná poznámka k nej, dnes označená poradovým číslom 1, sa súčasťou sadzobníka a aj Z. s. p. stali už s účinnosťou od 1. júla 2007, v tejto súv. por. tiež čl. II bod 33 a čl. IV zákona č. 273/2007 Z. z.).

V prejednávanej veci nemohlo byť absolútne žiadnej pochybnosti o tom, že konanie (ako celok) tu začalo ešte pred nadobudnutím účinnosti zákona, vyjadrujúceho úmysel tuzemského zákonodarcu opustiť u konaní vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo

jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej tiež „konania o zodpovednostných nárokoch voči štátu“) inštitút vecného oslobodenia od súdnych poplatkov. Pominúc faktor zmeny zákona aj v tomto prípade uplatnením opakovane (zjavne však bezvýsledne) kritizovanej praxe pokútneho menenia viacerých zákonov v rámci zákona primárne prijímaného za celkom iným účelom však pri posudzovaní legitimity zámeru súdu prvého stupňa zaťažiť žalobkyňu poplatkovou povinnosťou za odvolanie bolo rozhodujúcim to, že aj pri uzákoňovaní vypustenia ustanovenia, oslobodzujúceho od súdnych poplatkov konania o zodpovednostných nárokoch voči štátu, bola príslušná úprava sprevádzaná štandardným prechodným ustanovením, zakotvujúcim zjednodušene to, že po začatí hry sa jej pravidlá nemajú meniť. Z pohľadu existencie či neexistencie poplatkovej povinnosti pritom význam mal len stav v čase začatia konania (opäť rozumej ako celku), pretože opak (úmysel vyberať v konaniach začatých pred nadobudnutím účinnosti diskutovanej právnej úpravy „aspoň“ poplatky za odvolacie konania, začaté až po nadobudnutí účinnosti zákona č. 286/2012 Z. z.) mal byť vyjadrený presne a nedostatok takéhoto presného vyjadrenia bolo treba vyložiť na ťarchu štátu (disponujúceho prostriedkami spôsobilými prípadný neželaný výklad zmeniť a v tejto konkrétnej veci dokonca stojaceho na jednej strane sporu) a nie potenciálneho poplatníka (ktorý je len „konzumentom“ právnych predpisov „produkovaných“ orgánmi štátu). To musí platiť tým skôr, ak pomôcť si nejde ani pokusmi odvolávať sa na úpravu z taktiež vyššie citovaného § 6 ods. 2 Z. s. p., použiteľného len v prípadoch ustanovenia poplatku za konanie (o aký prípad tu pre spolatnenie iba žaloby - na rozdiel od iných prípadov uvedených v položkách 5 písm. a/ - d/, 9a, 10 písm. e/ - h/ a 18a sadzobníka - nejde) a predpokladajúceho v odvolacom konaní vo veci samej (o aké by zhodou okolností v tejto konkrétnej veci šlo) poplatky rovnakou sadzbou ako v konaní na súde prvého stupňa (keďže takouto argumentáciou by aj v prejednávanej veci šlo dospieť iba k záveru o nulovej sadzbe poplatku, čiže o jeho nevyrubiteľnosti).

Uloženie poplatkovej povinnosti za odvolanie preto nemohlo obstáť a odvolací súd by pri nespojení rozhodnutia o takejto otázke s ďalšou (s otázkou poplatku za vyhotovenie rovnopisu) principiálne nemal inú možnosť, než napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa (práve uvedené nerešpektujúce) podľa § 221 ods. 1 písm. h/ aj i/ O. s. p. i s použitím ustanovenia § 12 ods. 3 Z. s. p. zrušiť (s nutnosťou suplovania tým pasivity súdu prvého stupňa, ktorý by za vyššie opísaného stavu vecí a opäť nebyť spojenia do napadnutého uznesenia rozhodnutí o dvoch otázkach aj podľa § 210a O. s. p. mal odvolanie vybaviť tak, že mu plne vyhovie sám, ale tak neurobil).

Vo vzťahu k poplatkovej povinnosti za vyhotovenie rovnopisu však odvolateľka uplatnila jediný odvolací dôvod spočívajúci v nepreskúmateľnosti rozhodnutia a o tom už bolo povedané, že v tzv. poplatkových veciach obstoja len podporne, teda pri neexistencii poplatkovej povinnosti alebo prinajmenšom pri jej prípadnej spornosti (kedy treba trvať na tom, aby aj súd prvého stupňa poskytol dostatok argumentov na podporu svojho názoru o existencii takejto povinnosti a ak si takú povinnosť nesplní, aby takéto jeho počínanie bolo po zásluže „odmenené“ - tým, že rozhodnutie, ktoré dôvody neobsahuje, bude zrušené). Súčasťou rozhodovacej praxe tunajšieho súdu, týkajúcej sa uvedeného problému, je totiž i stále aktuálny záver (na ktorom ani v tejto konkrétnej veci nie je dôvod nič meniť), podľa ktorého miera pohoršenia odvolacieho súdu nad pretrvávajúcou praxou 1. vyhotovovania (súdmi prvého stupňa) uznesení o súdnych poplatkoch len za použitia zaužívaných chabých a argumentačne podvyživených vzorov, resp. predtlačí a 2. spoliehania sa nimi (i tu rozumej súdmi prvého stupňa) na nechť odvolacích súdov opakovane sa zaoberať problémom s celkom jednoznačným riešením nemôže byť tým, čo by pri porovnávaní takejto okolnosti s črtajúcim sa (resp. v mnohých prípadoch už aj reálne existujúcim) nebezpečenstvom praktického ochromovania súdov hromadnými podaniami malo prevážiť. Ak potom i v prejednávanej veci šlo o takto kvalifikovateľný prípad (pre všeobecne známe uplatňovanie žalobkyňou z prejednávanej veci proti tej istej žalovanej celého množstva druhovo totožných nárokov, spočítateľných v radoch tisícov a vyšších) a o existencii poplatkovej povinnosti za vyhotovenie súdom rovnopisu takého podania, pri ktorom účastník využil zákonnú možnosť urobiť ho elektronickými prostriedkami (a podpísať ho zaručeným elektronickým podpisom) nemohli byť žiadne pochybnosti, zo súhrnej sumy poplatku uloženej napadnutým uznesením suma 3 eurá bola vyrubená v súlade s právom. Obstáť v tomto prípade pritom nemôže ani (v tejto konkrétnej veci inak neprítomná) snaha argumentovať za pomoci položky č. 1 k položke 20a sadzobníka, nakoľko takáto argumentácia smeruje k zastretiu podstaty problému. Tou je to, že účastníka rozhodnuteľného sa využiť možnosť urobienia podania elektronicky samozrejme nemožno za takéto počínanie sankcionovať, ak však dôsledkom takéhoto jeho počínania je prenos povinnosti zabezpečiť konverziu elektronického podania na podanie v listinnej podobe (zo strany inak na toto povinného účastníka na súd), diskutovaná (a aj vyššie citovaná) poznámka k príslušnej (taktiež vyššie citovanej položke) sadzobníka hovorí výlučne o nemožnosti požadovania v takejto súvislosti

(súdom) vecných nákladov. Tým ale nemožno rozumieť nič viac a nič menej než to, že pri zabezpečovaní konverzie elektronických podaní na listinné, teda pri zabezpečovaní tvorby fyzického súdneho spisu i podkladov súcich na doručovanie účastníkom odchylným od toho, kto ich predložil len v elektronickej podobe zákonodarca nahradil pravidlo práva súdu na úhradu vyčíslených aj preukázaných vecných nákladov iným pravidlom práva na paušálnu náhradu takýchto nákladov, zahrnutú v poplatku za úkon súdu (ktorý si účastník vyššie opísaným spôsobom vynútil).

Pri riadení sa aj týmito úvahami preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v časti poplatku za vyhotovenie rovnopisu bolo predurčené na potvrdenie (podľa § 219 ods. 1 O. s. p.), ak však tu bola i druhá (ešte skôr rozobratá) časť uznesenia súca na zrušenie; potrebu odchylného prístupu odvolacieho súdu k obom častiam rozhodnutia v prvom stupni šlo vyjadriť právne len zmenou napadnutého uznesenia podľa § 220 O. s. p. spôsobom uvedeným v druhej vete výroku tohto rozsudku odvolacieho súdu.

Podľa § 222 ods. 3 a § 164 O. s. p. však bolo potrebné súdu prvého stupňa nariadiť vykonanie opravy označenia žalovanej v úvodnej časti oboch jeho rozhodnutí (rozsudku aj uznesenia), čo inak platí aj o osobe konajúcej za štát. Súd prvého stupňa totiž do úvodnej časti napadnutého rozsudku ani uznesenia z dôvodu odvolaciemu súdu neznámeho neprevzal dosiaľ najakceptovateľnejšie známe a aj požiadavkám z ustanovení § 21 ods. 4 a § 79 ods. 1 O. s. p. zodpovedajúce označenie štátu a osoby majúcej zaň konať (ako toto žalobkyňa vyjadrila spôsobom „Slovenská republika v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, tu por. i č. I. 1 spisu), ale u rozsudku šiel cestou označenia štátu i príslušného rezortného ministerstva v prvom páde a oddelenia oboch takýchto označení čiarkou, teda s navodením dojmu, akoby tu účastníkmi konania na žalovanej strane sporu mali byť až dve osoby a u uznesenia sa dokonca obmedzil len na označenie ministerstva (akoby žalovaným malo byť ono a nie štát). Tieto zrejme nesprávne samozrejme bolo nutné napraviť (pričom sa tak môže stať aj v rámci rozhodnutia odvolacieho súdu, smerujúceho ku skončeniu konania).

V takto skončenom odvolacom konaní bola úspešná žalovaná (jej neúspech v časti poplatkovej povinnosti, kde len zhodou okolností šlo o vzťah medzi účastníkmi konania, z ktorých jedným bol štát) a bola to tak ona, komu podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. vzniklo aj právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaná však nepodala návrh na priznanie jej náhrady trov (hoci ide o nutnú procesnú podmienku podľa § 151 ods. 1 O. s. p.) a ak sa ani zo spisu vznik žiadnych trov konania tejto účastníčky v odvolacom konaní nepodával, rozhodnúť šlo aj tu iba nepriznaním náhrady.

K prijatiu tohto rozsudku došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.